

Referat fra møte i KOSTRA-VAR gruppa onsdag 23. april 2008

Til stede: Harald Gaarde, SFT
Ivar Jonassen, Oslo kommune
Gunnar Hemstad, Holmestrand kommune
Ole Lien, Norsk Vann
Carl Fredrik Norheim og Liliane Myrstad, FHI
Henrik Lystad, Avfall Norge
Svein Homstvedt, Jørn Kristian Undelstvedt, Gisle Berge, Eva Vinju, Simen Sæterdal og Kari B. Mellem (ref.), SSB

Forfall: Bent Devik; KRD
Elisabeth Møyland, SFT
Atle Wold, Mattilsynet

Kopi til: Torild Fløysvik

Tema	Ansvarlig	Tidsfrist
1. Velkommen og innledning til arbeidet i gruppa (Jørn K.) Det kom ingen kommentarer til innkallingen og dagsorden, men to forslag til saker under eventuelt. Det ene var fra Ole Lien vedr. energibruk i VAR-sektoren og det andre var fra Simen Sæterdal vedr. beregningsgrunnlaget for vannforbruk (se punkt 3). Mattilsynet deltok heller ikke denne gangen på møtet. Svein kontakter Mattilsynet. Jørn gikk igjennom mandatet for gruppa med særlig vekt på de spesielle oppgavene for 2008, og de punktene som er relevante for VAR-gruppa. 1. <i>Arbeidsgruppene skal vurdere hva slags data det kan rapporteres på når det gjelder universell utforming allerede for rapporteringsåret 2008.</i> Se pkt. 8 på dagsorden. 2. <i>Gruppene skal se nærmere på de publiserte kvalitetsindikatorene på respektive områder, og fortsette utviklingen av nye indikatorer, med et særlig fokus på indikatorer knyttet til produkt- og resultat kvalitet.</i> Kvalitetsindikatorene er gjennomgått, og det er ikke funnet grunn til å endre disse, eller å opprette noe nye. 3. <i>Arbeidet med indikatorer for brukerrettet informasjon, spesielt hvorvidt det er kø/ventelister for å motta tjenestene og informasjon om brukerbetaling for tjenestene, videreføres.</i> Under dette punktet ble det diskutert om brukerbetaling ved levering av avfall fra husholdningene på gjenvinningsstasjoner skal rapporteres i skjema 22, da noen kommuner har gratis levering, mens andre tar et gebyr. Gruppa konkluderte med at det er vanskelig å lage sammenligninger mellom kommunene basert på dette gebyret, da all avfallshåndtering skal være 100 % brukerfinansiert gjennom gebyrer, og hvis noen kommuner har gratis innlevering, betyr det at dette er inkludert i gebyret som betales for husholdningsavfall. 4. <i>Gruppene skal vurdere registerbasert personellrapportering innenfor sitt område, i samarbeid med KOSTRAS delprosjekt på området.</i>	Svein	Uke 19

Det ble diskutert om det er aktuelt å lage en indikator på antall ansatte i VAR-sektoren, og å koble dette mot rekruttering og behov for kompetanse. Gruppa konkluderte med at dette ikke blir igangsatt, da det kan være vanskelig å gjøre avgrensninger i registrene for å få med de som arbeider i, eller utfører tjenester for, den kommunale VAR-sektoren 7. <i>Arbeidsgruppene skal vurdere behov for revisjons- eller kontrollhandlinger fra revisor på de skjema eller uttrekk som sendes fra kommunen eller fylkeskommunen, og eventuelt hva som bør være innhold og omfang i slike handlinger.</i> Gruppa er noe usikker på hva dette innebærer for VAR-området, og Jørn vil undersøke dette nærmere. Det ble tatt opp om det er grunnlag for å sjekke om de ulike inntekter og kostnader er ført korrekt i forhold til funksjonskontoplanen.	Jørn	14. mai
2. Kostnadsdekning – Skjema 23 (Kari)		
2.1. Status for rapporteringsåret 2007 og ureviderte KOSTRA-tall Status for innrapporteringen er omtrent lik som på samme tidspunkt i 2007: • Antall kommuner med i publisering 15. mars 2008: 360 (356 i 2007) • Antall kommuner rapportert pr. 22. (26.) april 2008: 385 (387 i 2007) Felles purring fra KOSTRA sentralt ble utsendt 1. mars, og det ble sendt en egen purring for skjema 23 den 18. april. De ureviderte dataene viser en generell økning i utgifter og inntekter på alle VAR-områdene.		
2.2. Skjema 23: Mulig justering av skjemaet Da det har kommet henvendelser fra kommuner om at posten 'Alternativkostnader ved bundet kapital på selvkostfond eller fremføring av underskudd' på linje M i skjemaet bør flyttes slik at denne posten blir regnet med i gebyrgrunnlaget. Spørsmålet er tatt opp med KRD som støtter dette, men tar et forbehold om at de vil se nærmere på saken, og komme med endelig tilbakemelding innen neste møte i VAR-gruppa. Skjema og veiledning endres og legges fram på neste møte.	Bent Kari	9. mai 14. mai
2.3. Skjema 23: Skal funksjon 354 Tømming av slamavskillere, septiktanker og lignende inn i skjema 23? Gruppa går inn for at det gebyret for septiktømming rapporteres i skjema 22, og at selvkostregnskapet for denne tjenesten rapporteres i skjema 23. SFT bes om å vurdere om det kreves et eget gebyrregnskap for slamhåndtering (aktiviteter under funksjon 354), og om det skal kreves rapportering av eget selvkostregnskap for slamhåndtering i KOSTRA.	Harald	14. mai
2.4. Oppdateringer i kontoplanveilederen Endringene i kontoplanen og veiledningen til den er gjennomgått, og konklusjonen er at disse endringene ikke får noen konsekvenser for skjema 23. Saken er tatt opp med KRD som støtter denne konklusjonen, men vil se nærmere på saken, og gi en endelig tilbakemelding innen neste møte.	Bent	14. mai
Pause		
3. Kommunale gebyrer knyttet til bolig – Skjema 22 (Simen)		

• Status for rapporteringen og ureviderte KOSTRA-tall 358 (404 i 2007) skjemaer er levert for 2008. Simen sender purring til de resterende kommunene. Det ser ut til å være en relativt kraftig økning i gebyrene (ca 5 %), men det påpekes at dette er ureviderte tall. • Henvendelser fra brukere: Det har vært en henvendelse ang. feiegebyret, om at det ikke er sammenlignbare data. I fjor ble det satt in noen ekstra spørsmål ang. hyppighet. SSB vil publisere et årlig beløp selv om det ikke er årlig feiing. Problemet er å definere en frekvens for de kommunene som har feiing ved behov. Feieforskriften sier at det skal være feiing minimum hvert fjerde år. Beregningsmodell for vannforbruk i standardbolig. Simen har mottatt en henvendelse om at NS3940 skal benyttes som beregningsgrunnlag, og at KOSTRA bør foreta en endring i beregningsmåten for vannforbruk. Simen og VAR-gruppa ser på denne problemstillingen og vurderer om beregningen skal endres. Nåværende beregningsmåte tar utgangspunkt i en standard enebolig som er satt til 120m². • Endringer i skjema eller publiserte data: • Forklaringsteksten endres slik at det fremgår at tilsynsgebyret er inkludert i feiegebyret. • Kun summen av feiegebyr og tilsynsgebyr publiseres på nivå 3. Vurder om begge gebyrene samt hyppighet, skal legges ut på nivå 3. • Bør teksten endres for spørsmålet ang. tilsyn? Angi tilsynspris per år uten mva (for boliger). • For neste år kan spørsmålet om minimumsgebyr for vann og avløp fjernes, da kommunene ikke har denne muligheten lenger. Todelt gebyrordning er fortsatt tillatt, men man kan ikke ha et minimumsgebyr på forbruk. • SFT vurderer om gebyret for septiktømming settes inn i skjema 22. • Det er feil i PDF-skjemaet for m² og m³. Det kommer fram tegn som ikke skal være der. Tas opp med KOSTRA-IT. Det er også noen feil i formateringen i on-line versjonen av skjemaet, hvor det mangler formatering for hevet skrift i angivelsen av m² og m³.	Simen / Jørn K. Simen Simen Simen Simen Harald Simen	14. mai 14. mai 14. mai 14. mai 14. mai 14. mai 14. mai
4. Vann - Skjema for Vannverksregisteret (FHI)		
4.1. Status for rapporteringsåret 2007 og ureviderte KOSTRA-tall • Antall vannverk pr 21. april 2008: fjorårets tall i (parentes)		

(planlagt og ikke planlagt) sett i forhold til totalt antall innbyggertimer som de kommunale vannverkene har levert vann til. Tallene er hentet fra Folkehelseinstituttets Vannverksregister (VREG). - FHI har oppdaget noen feil i de dataene som ble publisert i mars. Dette skyldes feil i data som ble sendt til SSB. FHI har korrigert programmet som bearbeider dataene, og oversender en fil med korrigerede data. Det blir også sjekket om det er feil i dataene for 2006. - Endringene bør omtales ved publisering (ha med hvor stor andel som er endret). - Kan "Intestinale enterokokker" tilføyes som ny indikator/nøkkeltall på nivå 2? - Er det mulig å benytte informasjonen i Vreg om renseprosesser i vannrenseanlegg for å si noe om andel innbyggere forsynt med vann som er hygienisk trygt med hensyn til parasitter? SSB tok opp spørsmålet om informasjon i VREG om prosessbeskrivelsen i et vannverk kan si noe om hvor godt forbrukerne er sikret mht. parasitter, og om disse opplysningene kan benyttes som en indikator på dette området? FHI mener at prosessbeskrivelsen ikke er noe godt grunnlag for en indikator, da et anlegg kan drives 'dårlig', og at prosessen derfor allikevel ikke beskytter forbrukerne. FHI foreslår isteden å opprette en helsemessig indikator basert på resultatet av analyser av intestinale enterokokker. - Per i dag benyttes <i>E. coli</i> som mikrobiologisk indikatorparameter i KOSTRA, men fravær av slike bakterier garanterer ikke fravær av alle smittestoffer, da enkelte virus og parasitter overlever lengre tid enn <i>E. coli</i> i vann. - Intestinale enterokokker (IE) er en annen gruppe tarmbakterier som indikerer fekal forurensning, og som overlever lengre i vann enn <i>E. coli</i>. - FHI foreslår derfor at intestinale enterokokker inkluderes i KOSTRA, med ordlyden: "Andel av innbyggere forsynt fra vannverk med hygienisk trygt vann mht. Intestinale enterokokker". FHI og SSB samarbeider om ordlyden i indikatoren, og indikatoren innføres for rapporteringsåret 2008.	Liliane Jørn K. Jørn K. / Liliane	19. mai Uke 25 14. mai
5. Avløp (Gisle) Status for rapporteringsåret 2007 og ureviderte KOSTRA-tall Det har vært en stor omlegging av skjemaene for 2007. Det er nå 5 skjemaer i forhold til 2 tidligere. Skjema 26B1/B2 har noe større svarprosent enn i fjor. Antall anlegg har økt fra 2005. Gisle undersøker om økningen skyldes at det er flere anlegg som er rapportert eller om det er nye anlegg som er startet opp. Det er en nedgang i antall kommuner som har svart på skjema 26A. Det undersøkes om det er de samme kommunene som ikke rapporterer verken vann eller avløp.	Gisle Gisle	Uke 14 Uke 14

26B2 Avløpsrapportering, kap. 14 anlegg 1. I 26B2 får man ikke informasjon over evt. andre kommuner som er tilknyttet avløpsanlegget. Skjemaet endres slik at det opplyses om hvilke kommuner som er tilknyttet avløpsanlegget (dersom flere enn en). "Droppliste" med kommunenummer og navn legges inn i skjemaet. 26C Slamrapportering De ureviderte tallene viser en klar økning i mengde slam disponert. Økningen kan skyldes at skjemaene er endret, og at det har blitt klarere om hva som skal rapporteres. 1. Som følge av skjemaomleggingen har man ikke lenger datagrunnlag for nøkkeltallet 'Andel belastning på renseanlegg med oppfylte konsesjonskrav'. Det må vurderes hvordan dette nøkkeltallet skal formuleres. Saken tas opp igjen på neste møte hvor vi også avgjør om det er ønskelig å ta med nøkkeltallet videre. Hva vil det si å oppfylle konsesjonskravene? 2. Punkt 3 (tonn slamtørrestoff mottatt) i skjema 26C konkretiseres ved at: • Rent slambehandlingsanlegg skal rapportere <u>mottatt</u> slam-mengde. • Renseanlegg med slambehandling skal rapportere <u>produsert</u> slam-mengde.	Gisle Harald Gisle	14. mai 14. mai 14. mai
6. Ideer til forbedret presentasjon av KOSTRA-indikatorer i statistikkartikler (Gisle) Saken er utsatt til neste møte 14. mai.		
7. Husholdningsavfall (Eva)		
7.1. Status for rapporteringsåret 2007 og ureviderte KOSTRA-tall. For skjema 21, Husholdningsavfall er status for innrapporterte skjema pr. 15. april omtrent som for fjoråret. 396 skjemaer er rapportert i 2008, mot 393 i 2007. Når det gjelder skjema 21C Husholdningsavfall i interkommunal renovasjon, har det kommet inn noen færre skjema enn i fjor (47 skjemaer i år, mot 59 skjemaer på samme tidspunkt i fjor). Purring vil bli foretatt.		
7.2. Skjema 21, 21C: Vurdering av antall indikatorer og omformulering av titler for å om mulig øke forståelsen av indikatorene for husholdningsavfall. Det er kommet noen innspill på at det er mange indikatorer på avfall, og at det kan være vanskelig å vite hvilken indikator man skal bruke. De kan oppfattes som like, og det kan være vanskelig å forstå hva de innebærer. • Husholdningsavfall per innbygger vs. Husholdningsavfall per innbygger justert for hytter. Det vurderes om navnet på indikatorene kan endres slik at de blir enklere å forstå.	Eva	14. mai

Hva er forskjellen på utsortert for gjenvinning per innbygger og mengde gjenvunnet per innbygger? 'Utsortert for gjenvinning' inkluderer ikke energigjenvinning, mens 'Mengde gjenvunnet per innbygger' inneholder det som er energigjenvunnet, også restavfall til forbrenning. Tekstene vurderes slik at 'sendt til' er presisert. Det er viktig å få fram at det er avfallsmengden sendt til gjenvinning som presenteres, og at det ikke sier noe om mengden som blir gjenvunnet. Indikatoren 'Husholdningsavfall gjenvunnet per innbygger (inkl. energigjenvinning)' tas ut.	Eva	14. mai
7.3. Innblanding av næringsavfall i husholdningsavfallet. Ønske om å gjøre dette spørsmålet obligatorisk for å danne grunnlag for internasjonal rapportering av "kommunalt avfall (iht EU-definisjonen)". Kommunalt avfall: Skjemaet endres slik at alle kommunene skal rapportere mengden næringsavfall som samles inn. Endringer i skjema 21 Spm. 2. - Spørsmålet om valgfrihet skrives om. Ordet 'henteordning' benyttes. - Spørsmålet 'Tilbys valgfri hjemmekompostering?' endres til 'Har man en ordning for valgfri hjemmekompostering?' 'Gi opp' endres til 'oppgi'. Sp. 4 Innsamlingsordninger Se på hele tabellen, for å vurdere om den kan være mer tilpasset de enkelte fraksjoner. <u>Gjenvinningsstasjoner:</u> Skjemaet endres slik at man får fram hvilke tilbud det er på gjenvinningsstasjonene: Antall stasjoner, type fraksjoner og betjente/ikke betjente. Bruke (og definere) begrepet gjenvinningsstasjon. Eks.: Bensinstasjon hvor man kan levere avfall er ikke en gjenvinningsstasjon. Det er veldig aktuelt å få oversikt over gjenvinningsstasjonene. Se hva vi kan få ut av KOSTRA-skjemaet uten at oppgavebyrden økes vesentlig. Vurdere om antallet gjenvinningsstasjoner kan det være en del av spørsmål 4. <u>Avfallssug</u> blir stadig mer utbredt. Vurder om det kan fanges opp i skjemaet. Har man avfallssug? Hvor mange meter? Antall nedkast? Finnes digitale kart? Kommentar fra Lystad som representerer Avfall Norge: Noen kommuner har reagert på at en del av spørsmålene i det skjema 21, er det de interkommunale selskapene som kan svare på. Dette skyldes at det er selskapene som bestemmer hvilke ordninger kommunen har. Løsningen på dette kan være at kommunene benytter delegeringsfunksjonen som finnes i	Eva	14. mai

on-line-skjemaet.		
8. Universell utforming i KOSTRA (Jørn K.)		
8.1 Informasjon til KOSTRA-arbeidsgruppene etter møte i Rammeverksgruppa for universell utforming i KOSTRA. Jørn presenterte hva som menes med Universell utforming, og viste hvor man kan finne mer informasjon om dette teamet.		
8.2. Diskusjon omkring hvilke tjenesteområder innen VAR som er aktuelle i forbindelse med universell utforming. Forslag til spørsmålsstillinger i skjema 21, 21C på tema universell utforming		
• Har abonnentene mulighet til å få særlig tilrettelagte løsninger for plassering eller utforming av beholdere grunnet nedsatt funksjonsevne? • Har abonnentene mulighet til å få en særlig tilrettelagt innsamlingsordning grunnet nedsatt funksjonsevne? • Hvilke tilpasninger av innsamlingsordningen kan abonnenter med nedsatt funksjonsevne velge? - Særskilt utforming og merking av beholdere - Plassering av beholdere på ønsket sted - Tømmefrekvens • Medfører tilrettelagte løsninger økte gebyrer for abonnenten? Gruppa synes at de foreslåtte spørsmål er et bra utgangspunkt, men Jørn ser på om det er mulig å stille mer konkrete spørsmål. Funksjonshemmedes fellesorganisasjon kan kontaktes for å høre om de har noe informasjon. Ta kontakt med de andre KOSTRA-gruppene, for å høre hvilken vinkling de har på dette temaet.		
Jørn K.	14. mai	
Jørn K.	14. mai	
9. "Eventuelt" og oppsummering av dagens møte		
• Ole Lien påpekte at det er feil i heading ved utskrift av nøkkeltall, vann. Jørn tar det opp med IT-ansvarlig for faktaark • Skal Energibruk og energiproduksjon i VAR-sektoren være med i KOSTRA? Energi er et aktuelt tema, og det henger sammen med miljøbegrepet. Hvilke tiltak gjøres på VAR-området på energigjenvinning, energiproduksjon, energireduksjon? Det utarbeides forslag til enkle spørsmål til neste møte. Kan det også inkluderes tilsvarende spørsmål til avfallsanleggene, eller er slike data rapportert til SFT, og kan hentes ut fra Forurensning? Eva sjekker hva som finnes i Forurensning til neste møte. • Referenten gikk gjennom ”vedtak” og oppfølgingspunkter		
Jørn K.	14. mai	
Ole	14. mai	
Eva	14. mai	